

hemen durdursak bile okyanuslarda birkaç yüzyıl daha asitlenme görüleceğini belirtiyor. ■

<https://www.newscientist.com/article/2458149-ocean-acidification-is-reaching-deeper-waters/>

Uzayda Olmak Astronotların Hızlı Düşünmesini Engelliyor Olabilir

İlay Çelik Sezer

Yeni bir araştırmada uzayda olmanın etkileri sonucunda astronotların kısa süreli belleklerinde, bilgi işleme hızlarında ve dikkat becerilerinde bir zayıflama meydana geldiği yönünde bulgular elde edildi.

Bu durum akla, örneğin geleceğin Mars görevleri gibi uzun süreli uzay yolculuklarına ilişkin sorular getiriyor.

Uzayın düşük kütle çekimi, şiddetli radyasyon ve düzenli gündeğümü-gün batımı döngüsünün yokluğu gibi uç koşullara sahip ortamı astronotların

sağlığı üzerinde ciddi etkiler gösterebiliyor. Bu etkilerin, kas kaybı ya da kalp hastalığı riskinde artış gibi çok çeşitli sağlık sorunlarıyla ilişkili olduğu bilimsel çalışmalarla gösterilmişti

Dünya'dayken, ikisi ise astronotlar ISS'deyken görevlerinin farklı aşamalarında uygulandı. Testler katılımcıların belirli alanlardaki bilişsel kapasitelerini ölçüyordu. Örneğin

belirledi. Astronotların bilişsel becerilerinde genel bir zayıflama ya da uzun süreli etki görülmedi ancak bilgi işleme hızı gibi bazı ölçütlerin astronotlar Dünya'ya döndükten

ancak uzun süreli uzay yolculuklarının bilişsel etkileri pek bilinmiyordu.

NASA'nın Johnson Uzay Merkezinden Sheena Dev ve ekibi, 25 astronotun Uluslararası Uzay İstasyonu'ndaki (ISS) görevleri sırasındaki bilişsel performansını inceledi. Araştırmacılar, astronotları 10 farklı alanda tekrarlı olarak testlere tabi tuttu. Test tekrarlarının üçü, biri görev öncesi ve ikisi görev sonrası olmak üzere astronotlar

katılımcılardan kareli bir arka plandaki deseni bulmaları istenerek soyut mantık yürütme becerileri test ediliyor ya da bir balonun şişmesini patlamadan hemen önce durdurmaları istenerek risk alma becerileri sınanıyordu.

Araştırmacılar, astronotların bilgi işleme hızlarını, kısa süreli hafızalarını ve dikkatlerini ölçen testleri, ISS'deyken Dünya'dakine göre daha uzun sürede ancak aynı doğrulukla tamamladığını

sonra normale dönmesi daha uzun sürdü.

Uzay ortamının, sağlığın diğer unsurlarının yanı sıra bilişsel işlevler üzerindeki etkilerinin de daha iyi anlaşılması, Mars yolculuğu gibi gelecekteki daha uzun süreli uzay görevlerinin planlanmasında önem taşıyacak. ■

<https://www.newscientist.com/article/2456892-being-in-space-makes-it-harder-for-astronauts-to-think-quickly/>